

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН ПРО ВИЗНАННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ НЕДОБРОСОВІСНИМИ УЧАСНИКАМИ ЗА ПОДАННЯ НИМИ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Мета. Метою статті є комплексний аналіз правових підстав і процесуального порядку визнання потенційного постачальника недобросовісним учасником державних закупівель у разі подання недостовірної інформації, а також дослідження актуальної судової практики з цієї категорії спорів і вироблення підходів до забезпечення єдності правозастосування.

Методи. У дослідженні використано формально-юридичний метод для аналізу норм Закону Республіки Казахстан «Про державні закупівлі», Цивільного процесуального кодексу, Підприємницького кодексу та підзаконних актів. Застосовано системний і логіко-тлумачний підходи для з'ясування змісту дефініції недостовірної інформації та умов притягнення до відповідальності. Метод узагальнення судової практики використано під час аналізу рішень Верховного Суду та місцевих судів.

Результати. Встановлено, що притягнення до публічно-правової відповідальності можливе виключно за наявності сукупності двох умов: недостовірності відомостей щодо кваліфікаційних вимог або документів, які впливають на конкурсну цінову пропозицію, та фактичного впливу таких відомостей на її формування. Доведено значення преклюзивного строку звернення до суду та обов'язковості попереднього встановлення відповідного факту уповноваженим органом або органами внутрішнього державного аудиту. Проаналізовано підходи судів щодо відмежування недостовірної інформації від неподання чи неналежного оформлення документів, а також проблемні аспекти кваліфікації відомостей про матеріальні ресурси.

Висновки. Обґрунтовано необхідність суворого дотримання законодавчо визначених критеріїв публічно-правової відповідальності та принципу пропорційності. Застосування комплексного підходу, заснованого на вимогах законності, справедливості та єдності судової практики, забезпечує баланс між інтересами держави та суб'єктів підприємництва й запобігає формальному притягненню до відповідальності.

Ключові слова: преклюзивний строк; кваліфікаційні вимоги; конкурсна цінова пропозиція; внутрішній державний аудит; судовий контроль; принцип пропорційності; правозастосовна практика; матеріальні ресурси; доказування у цивільному процесі.

Круглов Олександр,
 юридичний
 консультант,
 член Ради Палати
 юридичних
 консультантів «Юстус»,
 голова Ради
 ОЮО «Асоціація
 Палат юридичних
 консультантів
 «Қазақстан заң-кеңес»,
 Республіка Казахстан
orcid.org/0009-0008-4030-9041
a.krugloff@krugloff.org

Законом Республіки Казахстан «Про державні закупівлі» від 1 липня 2024 року (ЗРК «Про державні закупівлі», 2024) (далі – Закон) передбачено публічно-правову відповідальність потенційного постачальника за допущені ним порушення законодавства у вигляді визнання його недобросовісним учасником державних закупівель. Зазначене спричиняє обмеження на будь-яку участь потенційного постачальника у державних закупівлях на 24 місяці. Однією з підстав для застосування такої відповідальності є подання потенційним постачальником недостовірної інформації.

У цій статті аналізується поточна судова практика у цій категорії справ, у тому числі практика, яку застосовує та поширює автор, який спеціалізується якраз на справах у сфері державних закупівель.

У підпункті 3 статті 1 Закону передбачено дефініцію **недостовірної інформації** – це неправдиві відомості, що містяться у заявці на участь у конкурсі, аукціоні та в підтвердних документах потенційного постачальника та (або) залученого субпідрядника (співвиконавця) щодо кваліфікаційних вимог та (або) документах, що впливають на конкурсну цінову пропозицію, а також відомості, внесені шляхом виправлень, які спотворюють дійсний зміст, і не відповідають дійсності та підтвердним документам потенційного постачальника у поданій заявці.

В силу пункту 4 статті 8 Закону визнання потенційного постачальника недобросовісним учасником державних закупівель за подання недостовірної інформації здійснюється тільки судом. Тут слід зазначити, що Закон передбачає кілька підстав для визнання потенційного постачальника недобросовісним учасником, і, наприклад, за ухилення від укладення договору (у вигляді його непідписання або невнесення забезпечення виконання договору) потенційний постачальник визнається недобросовісним у позасудовому порядку за рішенням уповноваженого державного органу у сфері державних закупівель, яким у Казахстані є Міністерство фінансів Республіки Казахстан.

Слід зазначити, що згідно із Законом подання позову до суду є обов'язком організатора або замовника, залежно від того, на якому етапі виявлено факт подання недостовірної інформації – до укладення договору про державні закупівлі або після. Для подання позову передбачено преклюзивний строк – 30 календарних днів з моменту, коли організатору або замовнику стало відомо про цей факт. Цей строк не підлягає поновленню. Пропуск строку на подання є самостійною і достатньою підставою для відмови в позові, навіть якщо позов буде обґрунтованим. Крім того за пропуск строку передбачено адміністративну відповідальність у вигляді адміністративного штрафу відповідно до частини 10 статті 207 Кодексу Республіки Казахстан про адміністративні правопорушення (Кодекс про адміністративні правопорушення, 2014).

У зв'язку із цим у судах сформувалась стабільна практика, коли суди відмовляють у задоволенні відповідних позовів у разі пропуску строку на подання позову до суду.

Згідно з пунктом 2 статті 14 Закону встановлення такого факту віднесено до виключної компетенції уповноваженого органу у сфері державних закупівель або органів внутрішнього державного аудиту. Уповноваженим органом, як вже було зазначено, є Міністерство фінансів Республіки Казахстан. До органів внутрішнього державного аудиту належать відомство міністерства – Комітет внутрішнього державного аудиту та його територіальні департаменти (далі – КВДА). На практиці такий факт визначається КВДА. При цьому організатор або замовник не має права самостійно встановлювати такий факт, але за наявності відповідних підстав має звернутися до КВДА. КВДА за таким зверненням проведе перевірку і у разі встановлення/підтвердження факту надішле організатору або замовнику відповідне повідомлення з підтвердними документами згідно з пунктом 3 статті 14 Закону. Після цього організатор або замовник і повинні звернутися до суду з відповідним позовом. Строк на подання позову обчислюється після отримання вказаного повідомлення.

Зазначений порядок виявлення факту подання недостовірної інформації узгоджується з частиною 3 статті 65 Цивільного процесуального кодексу Республіки Казахстан (Цивільний процесуальний кодекс, 2015) (далі – ЦПК), згідно з якою обставини справи, які за законом повинні бути підтверджені певними доказами, не можуть підтверджуватися ніякими іншими доказами.

У зв'язку із цим в судах почала розвиватися практика, коли суди стали відмовляти у задоволенні відповідних позовів за відсутності результатів перевірки КВДА факту подання потенційним постачальником недостовірної інформації та наявності підтвердження з їхнього боку, що надана інформація дійсно є недостовірною.

З буквального тлумачення дефініції недостовірної інформації випливає, що законодавець чітко обмежив склад правопорушення, що тягне визнання потенційного постачальника недобросовісним учасником, двома категоріями документів і відомостей: за кваліфікаційними вимогами; за документами, що впливають на конкурсну цінову пропозицію.

Підставою для притягнення до відповідальності у вигляді включення до реєстру недобросовісних учасників є надання недостовірної інформації саме за цими категоріям.

Згідно з пунктом 9 Нормативної постанови Верховного Суду Республіки Казахстан від 21 квітня 2022 року № 4 «Про застосування судами законодавства про державні закупівлі» (Нормативна постанова, 2022) залучення потенційних постачальників або постачальників до відповідальності у вигляді визнання їх недобросовісними учасниками державних закупівель можливе виключно за наявності одночасно двох умов: представлена інформація за кваліфікаційними вимогами та (або) документами є недостовірною; ці відомості вплинули на конкурсну цінову пропозицію. Критерії впливу на конкурсну цінову пропозицію визначаються Правилами. Відсутність однієї із зазначених умов тягне відмову в задоволенні позову про визнання постачальника недобросовісним учасником державних закупівель. Реалізація цієї норми знайшла своє практичне застосування в судовій практиці та відображена в постановках судової колегії в цивільних справах Верховного Суду Республіки Казахстан від 3 жовтня 2023 року у справі № 6001-23-00-3гп/401 і від 18 грудня 2024 року у справі № 6001-24-00-3гп/496, що, у свою чергу, враховується і місцевими судами під час здійснення правосуддя.

Кваліфікаційні вимоги встановлюються відповідно до статті 11 Закону та пунктами 46-85 Правил здійснення державних закупівель, затверджених Наказом Міністра фінансів Республіки Казахстан від 9 жовтня 2024 року № 687 (Правила, 2024) (далі – Правила). До таких вимог належать вимоги щодо: правоздатності (для юридичних осіб), цивільної дієздатності (для фізичних осіб); фінансової стійкості та відсутності податкової заборгованості, що перевищує шестикратний розмір місячного розрахункового показника, встановленого на відповідний фінансовий рік законом про республіканський бюджет; процедури банкрутства або ліквідації; матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, достатніх для виконання зобов'язань за договором; досвіду роботи.

Такі вимоги відображаються в конкурсній та аукціонній документації, а саме в додатках 5, 6, 7 та 8 до конкурсної документації (додаток 4 до Правил), додатку 5 до аукціонної документації (додаток 18 до Правил).

У правозастосовчій практиці суди, як правило, досліджують недостовірну інформацію на предмет її належності до кваліфікаційних вимог.

Наприклад, у межах однієї зі справ у позові позивач зазначив те, що представлений потенційним постачальником авторизаційний лист

є недостовірним. Проте під час розгляду справи було встановлено, що вимога про подання авторизаційного листа не є кваліфікаційною вимогою і вказана в технічній специфікації. За результатами розгляду у задоволенні позову було відмовлено.

У зв'язку із цим у судах почала формуватися практика, за якої суди стали відмовляти у задоволенні відповідних позовів у разі, якщо заявлена позивачем недостовірна інформація не належить до кваліфікаційних вимог.

У разі якщо буде встановлено, що заявлена позивачем недостовірна інформація належить до кваліфікаційних вимог, то в подальшому встановлюється, чи впливає вона на конкурсну цінову пропозицію потенційного постачальника з урахуванням вищевказаного положення, передбаченого пунктом 9 Нормативної постанови.

Під таким впливом розуміється надання потенційному постачальнику певної умовної знижки, безпосередньо пов'язаної з предметом недостовірної інформації.

У загальному випадку вибір переможця здійснюється на підставі найнижчої ціни, при цьому така ціна в межах конкретної закупівлі умовно зменшується на певні знижки за нецінові критерії. Таким чином держава намагалася забезпечити баланс ціни та якості під час визначення переможця закупівлі.

Критерії, що впливають на конкурсну цінову пропозицію, перераховані в пункті 217 Правил, а детальний порядок їх застосування, включаючи вказівки на підтвердні документи, встановлений пунктами 244-289-6 Правил.

Такими критеріями є: наявність у потенційного постачальника досвіду роботи на ринку робіт, послуг, що є предметом відповідних державних закупівель; показник сплачених податків; розташування потенційного постачальника у відповідній адміністративно-територіальній одиниці у межах області, міста республіканського значення і столиці за місцем виконання робіт, надання послуг; розміщення потенційним постачальником аудованої річної фінансової звітності в депозитарії фінансової звітності; функціональні, технічні, якісні та експлуатаційні характеристики товарів і (або) витрати на експлуатацію, технічне обслуговування та ремонт товарів, що закуповуються; від'ємні значення; знаходження потенційного постачальника в реєстрі казахстанських товаровиробників.

Наприклад, у межах однієї зі справ було встановлено, що потенційним постачальником для підтвердження відповідності кваліфікаційним вимогам було представлено транспортний засіб, який на момент подання заявки на участь у конкурсі було знято з реєстраційного обліку. Разом з тим суд визначив, що наявність або відсутність цього транспортного засобу не вплинула на конкурсну цінову пропозицію потенційного постачальника,

оскільки йому, як і іншим учасникам, умовна знижка була присвоєна лише за показником сплачених податків, причому веб-порталом державних закупівель автоматично. За результатами розгляду у задоволенні позову було відмовлено.

У зв'язку з цим в судах почала формуватися практика, коли суди стали відмовляти у задоволенні відповідних позовів у разі, якщо зазначена позивачем недостовірна інформація хоч і належить до кваліфікаційних вимог, але не впливає на конкурсну цінову пропозицію потенційного постачальника.

Слід зазначити, що зняті з обліку транспортні засоби та спеціальна техніка є «лідерами» серед порушень, що допускаються потенційними постачальниками. І ці факти формально визнаються недостовірною інформацією.

Проте я не згоден з такою класифікацією, зважаючи на наступне.

В силу статті 188 Цивільного кодексу Республіки Казахстан (Цивільний кодекс, 1994) право власності складається з прав володіння, користування і розпорядження. Право володіння становить юридично забезпечену можливість здійснювати фактичне володіння майном. Право користування становить юридично забезпечену можливість отримувати від майна його корисні природні властивості, а також отримувати від нього вигоди. Вигода може виступати у вигляді прибутку, приросту, плодів, приплоду і в інших формах. Право розпорядження становить юридично забезпечену можливість визначати юридичну долю майна.

Здача транспортних засобів і спеціальної техніки в оренду є реалізацією власником права користування.

Разом із тим, укладення договору оренди майна не власником, фактично означає укладення договору оренди з неусувними вадами щодо сторони договору, волі і предмета договору. Іншими словами, такий договір фактично є нікчемним, не тягне жодних юридичних наслідків. При цьому відсутність договору означає неподання матеріальних ресурсів, що в свою чергу тягне за собою визнання потенційного постачальника таким, що не відповідає кваліфікаційним вимогам.

Зазначене узгоджується з уже згаданим пунктом 9 Нормативної постанови, згідно з яким судам слід відрізнити факт подання недостовірної інформації, неподання або подання неналежним чином оформленого документа (документів) за кваліфікаційними вимогами, що є підставою визнання потенційного постачальника таким, що не відповідає кваліфікаційним вимогам.

У зв'язку з чим автор намагається поширити цей підхід у правозастосовчій практиці, який поки відгуку серед місцевих судів не знаходить.

Зі змісту і сенсу пункту 1 статті 76 Конституції Республіки Казахстан (Конституція Казахстану, 1995) від 30 серпня 1995 року, частини першої пункту 1 статті 1, статті 4 Конституційного закону Республіки Казахстан «Про судову систему і статус суддів Республіки Казахстан» (ЗРК «Про судову систему і статус суддів», 2000) вбачається обов'язок суду в точному застосуванні норм права, з чого в свою чергу випливає обов'язок суду в забезпеченні єдності правозастосовчої практики.

Порушення єдності у тлумаченні і застосуванні судами норм права є однією з підстав для перегляду судових актів касаційним судом згідно з підпунктом 3) частини 6 статті 438 ЦПК і Верховним Судом Республіки Казахстан згідно з підпунктом 3) частини 1 статті 454-1 ЦПК.

У зв'язку з цим автор у своїй приватній практиці у справах цієї категорії завжди використовує судові акти, що вже набрали законної сили, в яких зазначені вище правозастосовні підходи знайшли своє відображення. Це, крім вищевказаних судових актів Верховного Суду Республіки Казахстан, рішення, наприклад, Спеціалізованих міжрайонних економічних судів міста Астани від 28 листопада 2025 року № 7119-25-00-2/13366,13486, міста Алмати від 21 жовтня 2024 року у справі № 7527-24-00-2/11282, від 1 квітня 2025 року у справі № 7527-24-00-2/1552, від 23 червня 2025 року у справі № 7527-25-00-2/4435, від 22 жовтня 2025 року у справі № 7119-25-00-2/9876, Східно-Казахстанської області від 5 травня 2025 року у справі № 6309-25-00-2/269, Західно-Казахстанської області від 17 червня 2025 року у справі № 2713-25-00-2/963.

І викликає радість, що місцеві суди поділяють такий підхід і прислухаються до усталеної судової практики по даній категорії справ.

У будь-якому випадку слід пам'ятати, що якщо для організатора або замовника звернення до суду з позовом про визнання потенційного постачальника недобросовісним учасником державних закупівель є законним обов'язком, то у суду вже є дискреція щодо результату такого спору, яка реалізується через призму статті 4 ЦПК, згідно з якою завданнями цивільного судочинства полягає у забезпеченні повного, своєчасного, справедливого розгляду і вирішення справи, частини 5 статті 6 ЦПК, згідно з якою суд зобов'язаний вирішувати спори виходячи з критеріїв справедливості та розумності, і частини 2 статті 13 Підприємницького кодексу Республіки Казахстан (Підприємницький кодекс, 2015), якою встановлено принцип пропорційності відповідальності суб'єкта підприємництва за допущені ним порушення. Застосування цих норм у сукупності дозволяє забезпечити справедливість і законність у цій категорії справ, а також баланс інтересів держави та суб'єктів підприємництва.

Список використаних джерел:

1. Мемлекеттік сатып алу туралы : Қазақстан Республикасының Заңы 2024 жылғы 1 шілдедегі № 106-VIII ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z2400000106>
2. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы : Қазақстан Республикасының Кодексі 2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000235>
3. Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексі : Қазақстан Республикасының Кодексі 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000377>
4. Соттардың мемлекеттік сатып алу жөніндегі заңнаманы қолдануы туралы : 2022 жылғы 21 сәуірдегі № 4 Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының нормативтік қаулысы. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P220000004S>
5. Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы : Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2024 жылғы 9 қазандағы № 687 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 9 қазанда № 35238 болып тіркелді. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2400035238>
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім) : Қазақстан Республикасының Кодексі 1994 жылғы 27 желтоқсандағы № 268-XIII. URL: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K940001000_
7. Қазақстан Республикасының Конституциясы : Конституция 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды. URL: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K950001000_
8. Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы : Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 25 желтоқсандағы № 132 Конституциялық заңы. URL: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z000000132_
9. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі : Қазақстан Республикасының Кодексі 2015 жылғы 29 қазандағы № 375-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000375>

References:

1. Memlekettik satyp alu turaly: Qazaqstan Respublikasynyn Zany 2024 zhylygy 1 shildedegi № 106-VIII QRZ [On Public Procurement: Law of the Republic of Kazakhstan of 1 July 2024 No. 106-VIII]. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z2400000106> [in Kazakh].
2. Akimshilik quqyq buzushylyq turaly: Qazaqstan Respublikasynyn Kodeksi 2014 zhylygy 5 shildedegi № 235-V QRZ [Code of the Republic of Kazakhstan on Administrative Offences of 5 July 2014 No. 235-V]. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000235> [in Kazakh].
3. Qazaqstan Respublikasynyn Azamattyq protsestik kodeksi: Qazaqstan Respublikasynyn Kodeksi 2015 zhylygy 31 qazandagy № 377-V QRZ [Civil Procedure Code of the Republic of Kazakhstan of 31 October 2015 No. 377-V]. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000377> [in Kazakh].
4. Sottardyn memlekettik satyp alu zhonindegі zanamany qoldanuy turaly: 2022 zhylygy 21 sauridegi № 4 Qazaqstan Respublikasy Zhogargy Sotynyn normativtik qaulysy [On the Application by Courts of Legislation on Public Procurement: Normative Resolution of the Supreme Court of the Republic of Kazakhstan of 21 April 2022 No. 4]. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P220000004S> [in Kazakh].
5. Memlekettik satyp aludy zhuzege asyru qagidalaryn bekitu turaly: Qazaqstan Respublikasy Qarzhy ministrinin 2024 zhylygy 9 qazandagy № 687 buirygy. Qazaqstan Respublikasynyn Adilet ministriginde 2024 zhylygy 9 qazanda № 35238 bolyp tirkeldi [On Approval of the Rules for the Implementation of Public Procurement: Order of the Minister of

Finance of the Republic of Kazakhstan of 9 October 2024 No. 687. Registered with the Ministry of Justice of the Republic of Kazakhstan on 9 October 2024 No. 35238]. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2400035238> [in Kazakh].

6. Qazaqstan Respublikasynyn Azamattyq kodeksi (Zhalpy bolim): Qazaqstan Respublikasynyn Kodeksi 1994 zhylgy 27 zheltoqsandagy № 268-XIII [Civil Code of the Republic of Kazakhstan (General Part) of 27 December 1994 No. 268-XIII]. URL: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K940001000_ [in Kazakh].

7. Qazaqstan Respublikasynyn Konstitutsiyasy: Konstitutsiya 1995 zhyl 30 tamyzda respublikalyq referendumda qabyldandy [Constitution of the Republic of Kazakhstan: Adopted at the Republican Referendum on 30 August 1995]. URL: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K950001000_ [in Kazakh].

8. Qazaqstan Respublikasynyn sot zhuiesi men sudialarynyn martebesі turaly: Qazaqstan Respublikasynyn 2000 zhylgy 25 zheltoqsandagy № 132 Konstitutsiyalyq zany [On the Judicial System and Status of Judges of the Republic of Kazakhstan: Constitutional Law of the Republic of Kazakhstan of 25 December 2000 No. 132]. URL: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z000000132_ [in Kazakh].

9. Qazaqstan Respublikasynyn Kasipkerlik kodeksi: Qazaqstan Respublikasynyn Kodeksi 2015 zhylgy 29 qazandagy № 375-V QRZ [Entrepreneurial Code of the Republic of Kazakhstan of 29 October 2015 No. 375-V]. URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000375> [in Kazakh].

PRACTICAL ASPECTS OF JUDICIAL PRACTICE UNDER THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN REGARDING THE RECOGNITION OF POTENTIAL PUBLIC PROCUREMENT SUPPLIERS AS UNFAIR PARTICIPANTS FOR SUBMITTING FALSE INFORMATION

Oleksandr Kruhlov,

Legal Consultant,

Member of the Council of the Chamber of Legal Consultants "Justus",

Chairman of the Council of the Association of Legal Entities

"Association of Chambers of Legal Consultants "Qazaqstan Zac-Keces",

Republic of Kazakhstan

orcid.org/0009-0008-4030-9041

a.krugloff@krugloff.org

Purpose. *The purpose of this article is to conduct a comprehensive analysis of the legal grounds and procedural framework for recognizing a potential supplier as an unfair participant in public procurement in cases of submission of false information. The study also aims to examine current judicial practice in this category of disputes and to develop approaches to ensuring the consistency of law enforcement.*

Methods. *The research employs the formal legal method to analyze the provisions of the Law of the Republic of Kazakhstan "On Public Procurement," the Civil Procedure Code, the Entrepreneurial Code, and relevant subordinate regulations. Systemic and logical-interpretative approaches are applied to clarify the legal definition of false information and the conditions for imposing liability. The method of generalization of judicial practice is used in the analysis of decisions of the Supreme Court and local courts.*

Results. *It has been established that the imposition of public-law liability is possible only where*

two conditions are cumulatively present: (1) the falsity of information concerning qualification requirements or documents affecting the tender price proposal, and (2) the actual impact of such information on the formation of the proposal. The study demonstrates the significance of the preclusive time limit for filing a claim in court, as well as the requirement for the prior establishment of the relevant fact by an authorized body or by internal state audit authorities. The article analyzes judicial approaches to distinguishing false information from the failure to submit documents or the improper execution of documentation, and also examines problematic aspects related to the qualification of information concerning material resources.

Conclusions. The study substantiates the necessity of strict compliance with the statutory criteria of public-law liability and the principle of proportionality. The application of a comprehensive approach based on the requirements of legality, fairness, and consistency of judicial practice ensures a proper balance between the interests of the state and business entities and prevents formal or unjustified imposition of liability.

Key words: preclusive time limit; qualification requirements; tender price proposal; internal state audit; judicial review; principle of proportionality; law enforcement practice; material resources; evidence in civil proceedings.

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 19.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 08.05.2026